

මානව සම්පත් අගිලරුධින ආයතනය
 පොලෝ ටීංච්වෙද්සාලය - ශ්‍රී ලංකාව
ඡ්‍රෑ අධ්‍යාපනයේදී උපාධි පරික්ෂණය - I කොටස 2014
 (පරාම සැමෙයිස්තරය)

(පටිගිරි ලදාද 2015 නොවැම්බර)

BLE 101 - දූෂණ ආර්ථික ටිංකව

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- (1) පහත දැක්වා ඇති උපදෙස් පිළිපිටියෙන් පෙනු ප්‍රශ්නය ඇඟුවා ප්‍රශ්න අතරකට (04) පමණක් පිළිදුරු සපයන්න.
- (2) කාලය පැය තුනකි. (03)
- (3) මෙම ප්‍රශ්න පතුය ප්‍රශ්න පහකින් (05) සමන්වීත වේ.
- (4) ප්‍රශ්න පතුය පිටු තුනකි (03)
- (5) ප්‍රස්ථාර කොළ සපයනු ලැබේ.
- (6) උත්තර පතුයේ සියලුම පිටුවල එහා අංකය යොදුන්න.
- (7) ප්‍රශ්න පතුයේ රාම පිටුවක් හෝ කොටසක් පැහැදිලිව මූල්‍යයට නොවැනී නම් කරෙනුකර වනාම ඒ චව ආලාධිපතිව දැනුම් දෙන්න.

01.

- i. ඉල්පුම් සහය යෝගීක වීමට මූල්‍ය ප්‍රධාන පේදු කාඩික දෙක කොට්ඨාස විස්තර කරන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- ii. තිශ්පාදක හැඳියා මායිම වනු ගොඩනායිලෝජි හා එකා වන ප්‍රධාන උපක්‍රේචන තුනක් දක්වන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- iii. ආර්ථික ටිද්‍යාව පිළිමද වඩා පිළිගත හැඳි හිරිවවන දෙකක් දක්වන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- iv. ප්‍රේමිද්ධ හාන්චියක මිල විනස්ටීම් සඳහා මූල්‍ය භාණ්ඩයේ ඉල්පුමට කරන මූල්‍ය ප්‍රක්රියා ඇඟිල්ඩ් පැහැදිලි කරන්න.
(මත්‍ය 2 ½)

v. ඉල්පුම් හා සැපයුම් ලේඛනය

මුද (P)	ඉල්පුම් ප්‍රමාණය (Q)	සැපයුම්ප්‍රමාණය
10	500	300
20	450	400
30	400	500

- (a) ඉහත විදුවෙනි දැයැවෙන දේශීර්ඝ අසුරෙන් ඉල්පුම් සමිකරණය හා සැපයුම් සමිකරණය ගොඩනායුන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- (b) ඔබ විසින් හිරිමාණය කරන ලද ඉල්පුම් සහ සැපයුම් සමිකරණ ගොදාගතිෂ්ක වෙළුදුපළ සම්ඩලිය මිල සහා ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- vi. මිනින් වුවමනාවන්හි ද්විනාවය අසිමිත වන බව ඔවුන් ප්‍රමාණය උග්‍රාහක සම්ගිරි කොට්ඨාස පැහැදිලි කරන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
- vii. ඉල්පුම් වෙනස හා ඉල්පුම් ප්‍රමාණයේ වෙනස අදාළ ප්‍රක්රියා සටහන් උපයෝගී කරගතිෂ්ක රිස්කර කරන්න.
(මත්‍ය 05)
- viii. වෙළුදුපළක යම් හාන්චියක මිල රු. 10 දී ඉල්පුම් ප්‍රමාණය එකක 500 වන අතර යම් සැපයුම් ප්‍රමාණය එකක - 400කි. සැපයුම් ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
(මත්‍ය 2 ½)
(මුළු මත්‍ය 25)

02.

- i. කරුණකාරී වෙළඳපලක අලුවි වන භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සම්කරණ පහත පරිදී වේ.

$$Qd = 400 - 16P$$

$$Qs = -200 + 44P$$

- a. වෙළඳපල සමඟූලිතය ගණනය කරන්න.
- b. රුපය එසින් මෙල්-භාණ්ඩය සඳහා රු10ක බිඳීක් පැහැවුයේ නම්.
- වෙළඳපල හට සමඟූලිත මිල සහ ප්‍රමාණය කොපම්පාද?
  - බදුවර ව්‍යාපාරකයා හා පාරිසේශීකායා අතර වෙදී යන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
  - රුපයේ මුදු ආදායම ගණනය කර පෙන්වන්න

(මත්‍ය 08)

- ii. සැපයුම් ලේඛනයක් හා සැපයුම් ව්‍යුහයක් යොදාගතිමින් සැපයුම් ත්‍යාය විස්තර කරන්න.

(මත්‍ය 05)

- iii. මූල්‍යව අවකල තිශ්පාදන භාණ්ඩ මායිම් ව්‍යුහය ආවශ්‍යක පැරිවිය විෂයෙහි කළුවිය සංඝ්‍ය යොදාගතිමින් තිරිමාණය කරන ලද තිශ්පාදන භාණ්ඩ මායිම් ව්‍යුහයක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

(මත්‍ය 12)

(මුළු මත්‍ය 25)

03. පහත දැක්වෙන්නේ කරුණකාරී වෙළඳපලක අලුවිවන භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් පවතින්නා ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සම්කරණයන්ය.

$$P = 14 - 1/10Qd$$

$$QS = 40 + 10P$$

- i. මුළු රු. 2 සිට 9 දක්වා රු. 1 බැංකින් වෙනස්වීමේදී, ඉල්ලුම් හා සැපයුම් ලේඛනයන් පිළියෙම කරන්න.
- ii. ඉහත ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සම්කරණයන් ඇසුරෙන් ඉල්ලුම් හා සැපයුම් ව්‍යුහ තිරිමාණය කර සමඟූලිත මිල හා ප්‍රමාණය දක්වන්න.
- iii. ඉහත භාණ්ඩය සඳහා රු. 2ක සහනාධාරයක් සැපයීමට රුපය එසින් තීරණය කරන දේදේයැයි සිහන්න. සහනාධාරයේ වෙළඳපල මුළුපැම විස්තර කරන්න.
- iv. ඉහත භාණ්ඩය විකිනිය භාජි උපරිම මිල රු. 3ක් යැයි (සහනාධාරයට පෙර) රුපය එසින් තීරණය කළේ නම්, වෙළඳපලේ ඇති විය භාජි ප්‍රතිච්චිතයන් විස්තර කරන්න.
- v. සහනාධාරය වෙනුවට, මෙම භාණ්ඩය සඳහා රු. 3 ක අලුවි බිඳීක් පැහැවුයේ නම්, වෙළඳපල අඟු ඇවිරිය භාජි ප්‍රතිච්චිතයන් (හට සැපයුම් ව්‍යුහය තිරිම්හි) පැහැදිලි කරන්න.

(මත්‍ය 5 x 5 = 25)

04.

- i. ප්‍රතිණිදියකාරී වෙළඳපලක ලක්ෂණ හෙවියෙන් විස්තර කර, විමි තිශ්පාදකයන් හෙවි කාලුයෙදී තිශ්පාදකය ලාභ හා ප්‍රමාණික ලාභ උපයන ආකාරය විස්තර කරන්න.

(මත්‍ය 10)

- ii. ඩේකාඩිකාරී වෙපුදුපළක්, ඩේකාඩිකාරී තරග වෙපුදුපළක් වෙනස් වන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. ඩේකාඩිකාරී වෙපුදුපළක් ඇතිවීමට මුළුපාඨ සාධිත උදාහරණ අනුබල් විස්තර කරන්න.

(මුළු 15)

05.

- i. නිශ්චාදන ත්‍යාග යුතුවෙන් අදහස් වන්නේ දැම්දූ?
(මුළු 08)
- ii. නිශ්චාදනයට අදාළ වන දිගුකාලය හා කෙටි කාලය උදාහරණ දක්වීමේ පැහැදිලි කරන්න.
(මුළු 07)
- iii. පහත දැක්වෙන සංක්‍රෑපයන් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.
- තින වන ආන්තික එමුදායීතා ත්‍යාග
  - පාර්ශ්වීක අනිරික්ෂය හා ව්‍යාපාරික අනිරික්ෂය

(මුළු 5 x 2 = 10)

(මුළු මුළු 25)

$$P = 14 - \frac{1}{10} Qd$$

~~10~~~~100~~

$$\frac{1}{10} Qd = 14 - P$$

$$140 - 10P.$$